

СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ

Филолошко-уметнички факултет Крагујевац
СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ
Зборник радова са XIII међународног научног скупа
одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу
(26–27. X 2018)

Књига I

ВУКОВ СРПСКИ РЈЕЧНИК И 200 ГОДИНА САВРЕМЕНОГ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Уређивачки одбор

Мр Зоран Комадина, редовни професор (декан)
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Милош Ковачевић, редовни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Драган Бошковић, редовни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Бранка Радовић, редовни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Јелена Атанасијевић, ванредни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Анђелка Пејовић, редовни професор
Филолошки факултет, Београд

Др Владимир Поломац, ванредни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Никола Бубања, ванредни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Часлав Николић, ванредни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Мирјана Мишковић Луковић, редовни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Катарина Мелић, редовни професор
Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац

Др Персида Лазаревић ди Ђакомо, редовни професор
Универзитет „Г. д Аунуцио“, Пескара, Италија

Др Ала Татаренко, ванредни професор
Филолошки факултет Универзитета „Иван Франко“, Лавов, Украјина

Др Зринка Блажевић, ванредни професор
Филозофски факултет, Загреб, Хрватска

Др Миланка Бабић, редовни професор
Филозофски факултет, Универзитет Источно Сарајево, Босна и Херцеговина

Др Михај Радан, редовни професор
Факултет за историју, филологију и теологију, Тамишвар, Румунија

Др Димка Савова, редовни професор
Факултет за словенску филологију, Софија, Бугарска

Др Јелица Стојановић, редовни професор
Филозофски факултет, Никшић, Црна Гора

Уредници

Др Милош Ковачевић, редовни професор (одговорни уредник)
Др Јелена Петковић, доцент

Рецензенти

Др Милош Ковачевић, редовни професор

Др Мирјана Мишковић Луковић, редовни професор

Др Оливера Дурбаба, редовни професор

Др Тијана Ашић, редовни професор

Др Никола Рамић, ванредни професор

Др Сања Ђуровић, ванредни професор

Др Владимир Поломац, ванредни професор

Др Милка Николић, ванредни професор

Др Веран Станојевић, ванредни професор

Др Дејан Кравесовић, доцент

Др Бојана Вељовић, доцент

Др Тања Танасковић, доцент

Др Даница Јеротијевић Тишма, доцент

Др Тиана Тошић Лојаница, доцент

СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ
Зборник радова са XIII међународног научног скупа
одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу
(26–27. X 2018)

Књига I

**ВУКОВ СРПСКИ РЈЕЧНИК И 200
ГОДИНА САВРЕМЕНОГ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА**

Уредници
Проф. др Милош Ковачевић
Проф. др Јелена Петковић

Крагујевац, 2019.

САДРЖАЈ

ТРИ СВЕСКЕ РАДОВА СА XIII МЕЂУНАРОДНОГ НАУЧНОГ
СКУПА СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ / 5

О ЛИНГВИСТИЧКОЈ СВЕСЦИ XIII МЕЂУНАРОДНОГ НАУЧНОГ
СКУПА СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ / 7

Милош М. КОВАЧЕВИЋ

УКИДАЊЕ АМФИБОЛИЧНОСТИ КООРДИНИРАНЕ КОПУЛАТИВНЕ
СИНТАГМЕ СУПСТИТУЦИЈОМ ВЕЗНИКА „И” ВЕЗНИКОМ „А” / 13

Бојана М. ВЕЉОВИЋ и Милка В. НИКОЛИЋ

СТИЛИСТИЧКЕ ДОМИНАНТЕ У ДЕЛУ УЖИЦЕ СА ВРАНАМА
ЉУБОМИРА СИМОВИЋА: ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ / 25

Марија С. РАКОВИЋ

МОДЕЛИ ПРОСТЕ РЕЧЕНИЦЕ У УЏБЕНИЦИМА
СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА ЗА А НИВО / 39

Веселина В. ЋУРКИН

ДЕМИНУТИВНЕ И АУГМЕНТАТИВНЕ РИЈЕЧИ У ВУКОВОМ СРПСКОМ
РЈЕЧНИКУ И СРПСКИМ НАРОДНИМ ПРИПОВИЈЕТКАМА / 49

Тања Ј. ТАНАСКОВИЋ и Тамара Н. ЛУТОВАЦ КАЗНОВАЦ

ТЕРИТОРИЈАЛНО МАРКИРАНИ ФРАЗЕОЛОГИМИ У
РОМАНУ ВРЕМЕ КОКОШКИ ДОБРИЛА НЕНАДИЋА / 65

Росица Н. СТЕФЧЕВА

ПАРТИКУЛЕ МЕЂУТИМ И ОБАЧЕ ИЗМЕЂУ
АДВЕРЗАТИВНОСТИ И ТЕКСТУАЛНЕ КОХЕЗИЈЕ / 79

Горица Р. ТОМИЋ

ЛЕКСЕМЕ ЈЕЗИК, Р(И)ЈЕЧ И КЊИГА ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ
ВУКОВОГ РЈЕЧНИКА И ДАНАШЊЕГ СРПСКОГ ЈЕЗИКА / 93

Марина В. КЕБАРА

СРПСКЕ НАРОДНЕ ПЈЕСМЕ ВУКА С. КАРАЏИЋА У СВЕТЛУ ЗБИРКЕ
ПЕСМЕ ЗАПАДНИХ СЛОВЕНА АЛЕКСАНДРА С. ПУШКИНА / 103

Јулијана Ј. ВУЧО и Јелена М. ФИЛИПОВИЋ

СРПСКИ КАО ЈЕЗИК ОКРУЖЕЊА И ОБРАЗОВАЊА
ЗА МИГРАНТЕ И АЗИЛАНТЕ / 117

Ивана Ј. ВУЧИНА СИМОВИЋ и Ана С. ЈОВАНОВИЋ

ПРИЧАЋУ ВАМ ПРИЧУ О ЖАБИ: ОСОБЕНОСТИ ОТВАРАЊА
ДЕЧЈЕ НАРАЦИЈЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ / 127

Предраг Ј. МУТАВЦИЋ и Драгана П. ТКЛАЦ

ИСТОРИЈСКИ ЗНАЧАЈ ПОЈАВЕ ПРВИХ РЕЧНИКА
САВРЕМЕНОГ СРПСКОГ И ГРЧКОГ ЈЕЗИКА
(ВУК КАРАЏИЋ И АДАМАНТИОС КОРАИС) / 141

Жељко Д. СТЕПАНОВИЋ

СРПСКИ РЈЕЧНИК (1818) И NOWY SŁOWNIK KIESZONKOWY
POLSKO-NIEMIECKO-FRANCUZKI (1805) / 157

Дејан М. КАРАВЕСОВИЋ

ЕНГЛЕСКЕ ПРОГРЕСИВНЕ КОНСТРУКЦИЈЕ НАСПРАМ
СРПСКИХ ИМПЕРФЕКТИВНИХ ПРЕДИКАТА / 169

Гордана Д. ДИМКОВИЋ ТЕЛЕБАКОВИЋ

СЕМАНТИЧКО-МОРФОЛОШКА ПРЕВОДНА МЕТОДА
У АНАЛИЗИ СРПСКОГ И ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА У КОНТАКТУ / 183

Јелена М. ЈОСИЈЕВИЋ

МОДЕЛИ АФИРМАТИВНЕ ЛЕКСИЧКО-СИНТАКСИЧКЕ
СУПЕРЛАТИВНОСТИ У СРПСКОМ И ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ / 195

Милица С. БАЦИЋ

КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА ЖАНРА ОНЛАЈН ПОХВАЛА
ИЗДАВАЧА НА СРПСКОМ И ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ / 213

Ема Н. ЖИВКОВИЋ

КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА ИМЕНИЧКИХ СЛОЖЕНИЦА
У ВУКОВОМ СРПСКОМ РЈЕЧНИКУ И ЏОНСОНОВОМ
РЕЧНИКУ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА / 227

Милан Д. ТОДОРОВИЋ и Јелена М. ПАВЛОВИЋ

СЕМАНТИЧКИ И КОМУНИКАТИВНИ ПРЕВОД
„АЛИСЕ У ЗЕМЉИ ЧУДА”: УЗРОЦИ, ИНТЕНЦИЈЕ И
КАРАКТЕРИСТИКЕ ДВА РАЗЛИЧИТА ПРЕВОДА / 237

Даница М. ЈЕРОТИЈЕВИЋ ТИШМА

РЕВЕРЗИБИЛНА ИНТЕРФЕРЕНЦИЈА НА ПРИМЕРУ
ВРЕМЕНА НАСТУПА ЗВУЧНОСТИ КОД СРПСКИХ
УЧЕНИКА ЕНГЛЕСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА / 249

Нина Ж. МАНОЈЛОВИЋ и Ивана З. МИТИЋ

ВРЕМЕ КАО ПРОИЗВОД У СРПСКОМ И ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ / 265

Валентина В. БУДИНЧИЋ

ЕПОНИМИ КАО ВРСТА ПОЗАЈМЉЕНИЦА
У СРПСКОМ СПОРТСКОМ ДИСКУРСУ / 279

Даница Б. НЕДЕЉКОВИЋ и Никола Д. ВУЈИЧИЋ

КОПУЛАТИВНЕ ГЕМИНАТНЕ ФРАЗЕМЕ
У НЕМАЧКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ / 293

Јулијана ВУЛЕТИЋ

„...ЈА КАД ПРИЧАМ СРПСКИ СА МАМОМ, ПА КАД
ЈА НЕ СВЕ НА СРПСКИ КАЖЕМ...” - ГРАМАТИЧКЕ
ТРАНСФЕРЕНЦИЈЕ У ГОВОРУ СРБА У НЕМАЧКОЈ / 315

Веран Ј. СТАНОЈЕВИЋ

НЕКЕ ДИСРУРЗИВНЕ ОДЛИКЕ СРПСКИХ
И ФРАНЦУСКИХ ГЛАГОЛСКИХ ВРЕМЕНА / 325

Јелена Р. КИТАНОВИЋ

СУБЈУНКТИВ У РОМАНУ ТРАГАЛАЦ ЗА ЗЛАТОМ ЖАН-МАРИ
ГИСТАВ ЛЕ КЛЕЗИОА И ЊЕГОВИ ПРЕВОДНИ ЕКВИВАЛЕНТИ / 337

Милица С. БАЦИЋ¹
Универзитет у Крагујевцу
Филолошко-уметнички факултет
Катедра за англистику

КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА ЖАНРА ОНЛАЈН ПОХВАЛА ИЗДАВАЧА НА СРПСКОМ И ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ

У раду се бавимо контрастивном анализом онлајн похвала издавача (енг. *a publisher's blurb*) на српском и енглеском језику, с циљем да испитамо сличности и разлике у реторичкој структури и језичким конвенцијама прототипичне онлајн похвале као хибридног промотивног жанра. Квантитативном и квалитативном анализом утврђено је да, иако имају исту комуникативну сврху (информисање и убеђивање), похвале испољавају међујезичке варијације у броју, учесталости употребе и распореду појединачних обавезних и опционих елемената схематске организације текста, као и устаљеним језичко-граматичким ресурсима. Закључујемо да је у прототипичној српској похвали фокус првенствено на успостављању (ин)директне комуникације са потенцијалним читаоцем, док је у енглеској похвали фокус на формалним критеријумима вредновања самог дела. Дате варијације нису високо маркиране, али ипак указују на различите стратегије које писци похвала као чланови одређене дискурсне заједнице у двама језицима користе зарад остваривања комуникативне сврхе. Како су ови текстови културни артефакти, резултати истраживања могу послужити и као показатељ општеприхваћених дискурсних норми у српској и англоамеричкој култури, те похвале треба посматрати из мултидимензионалне перспективе савремене (контрастивне) реторике.

Кључне речи: контрастивна реторика, анализа жанра, похвала издавача, реторичка структура, језичке конвенције

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Присуство језика рекламирања у различитим областима савременог друштва постепено доводи до интердискурзивности и настанка хибридних жанрова у којима се не могу јасно одвојити функција информисања и убеђивања (Геа Валор, Иниго Рос 2009: 200). Маркетизација дискурса нарочито карактерише устаљене промотивне жанрове какви су огласи, писма препоруке, промотивна писма и похвале на полеђини књига. Иако се разликују у више погледа, они формирају блиско повезану дискурсну колонију јер им се у великој мери преклапа основна комуникативна сврха. У њима се употреба језика рекламирања као моћног маркетиншког оружја конституише тако да се успостави убедљива комуникација са потенцијалним корисницима производа и услуга (Батија 2014: 69).

У издавачкој делатности дата комуникација непосредно се остварује, између осталог, поменутих похвалама на полеђини књига или, у даљем тексту, *похвалама издавача* (енг. *a publisher's blurb*). Иако се под њим традиционално подразумева паратекст који комбинује опис садржаја и позитивну евалуацију књиге, чија је функција да утиче на суд циљне групе читалаца (Катпалија 1997, Батија 2014), сам термин различито је дефинисан у литератури. Наиме, са развојем рекламирања на интернету или *нетвертизајзинга* (енг. *netvertising*, Фортанет и др. 1999: 96), поједини аутори истичу да се његово значење мора проширити да обухвати

1 milica.bacic@filum.kg.ac.rs

текстове на веб-сајтовима издавачких кућа и дистрибутера зато што је њихова комуникативна сврха идентична похвалама на књигама (Геа Валор 2005: 45, Ба-стуркмен 2009: 69, Ондер 2013: 172). Како је то у складу са предметом и циљем нашег истраживања, у овом раду под термином *похвала издавача* подразумева се језички садржај како у штампаном облику на полеђини књиге, тако и у дигиталном на интернету, који има отворено промотивну улогу.²

Иако је комуникативна сврха штампане и онлајн похвале двострука, да истовремено информише и убеди потенцијалног читаоца, она првенствено служи као својеврсни оглас за књигу (Геа Валор 2005: 45), те је информативна функција секундарна и допуњује функцију убеђивања. Међутим, постоје и извесне разлике између традиционалних и онлајн похвала које су последица појачаног мешања жанрова у виртуелном домену нетвертајзинга. Оне се могу односити на дужину и структуру садржаја, његов распоред на полеђини књиге и веб-сајту издавача, као и експериментисање са визуелним и језичким средствима упошљеним зарад привлачења пажње читалаца, чиме се ствара могућност за профилисање нових хибридниx поджанрова. Зато је неопходно испитати основне карактеристике текстуалне организације и употребе језика у похвалама као оделитом жанру промотивног типа.

2. ТЕОРИЈСКА РАЗМАТРАЊА ПОХВАЛА ИЗДАВАЧА КАО ЖАНРА

Као методолошки поступак у овој студији применили смо анализу жанра. Батија (2013: 49-54) дефинише жанр као препознатљиви комуникативни догађај чију сврху чланови професионалне или академске дискурсне заједнице где се тај догађај редовно дешава идентификују и међусобно разумеју. Као кључни елемент жанра, комуникативна сврха се остварује коришћењем устаљених језичких и дискурсниx ресурса на основу којих се могу разграничити различити типови жанра. Једна од основних карактеристика жанра јесте тзв. генерички интегритет, који се односи на његове унутартекстуалне и извантекстуалне аспекте (Батија 2005: 219). Унутартекстуалне аспекте чине лексичко-граматичке и дискурсне особине текстуализације и лако се могу подвргнути анализи. Извантекстуални аспекти, са друге стране, подразумевају шире социореторичке, контекстуалне и процедуралне елементе који жанр чине могућим. Међутим, како наводи Батија (2014: 174, 207-209, 215), жанр је и динамичним конструкт који функционише као реторичка стратегија за постизање променљивих друштвених циљева и тако учествује у производњи, организацији и коришћењу знања у датим дискурсниx заједницама. У контексту савремене интердисциплинарности и експлозије нових медија веома је тешко одржати нетакнутим границе индивидуалних

2 Иако је семантички опсег енглеског *a publisher's blurb* немогуће у потпуности описати једном лексичком јединицом, за термин *похвала издавача* као преводни еквивалент одлучили смо се због следећих разлога: (1) евалуација у овом језичком садржају увек има за циљ да истакне само позитивне, хвале вредне особине дела, (2) иако су поједини делови текста узети из рецензија других писаца, књижевних критичара, новинара или читалаца, издавач је тај који комуницира са читаоцима избором садржаја и обликом у којем се он пласира и (3) на једном од највећих форума преводаца у свету, www.proz.com, понуђена су решења *похвала издавача* и *издавачева похвала* (*на омотцу књиге*), те нам је то била додатна потврда погодног еквивалента (доступно на: https://www.proz.com/kudoz/english_to_serbian/printing_publishing/3889622-blurb.html#8763950), 17. 4. 2018.). Међутим, захваљујемо се колегама са Катедре за англистику Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу и уредницима веб-сајта *Језикофил* на веома корисним предлозима (*промо-шексш*, *промо-ириказ*, *промо опис/сажешак/коментшар/реклама на полеђини, сиже на клајни и клајни коментшар*).

жанрова. Стога се из овакве мултидимензионалне перспективе генерички интегритет мора посматрати као нешто што није инхерентно дато, већ је флексибилно у складу са променама основне комуникативне сврхе и индивидуалних циљева како оних који производе и уносе креативне иновације у одређени жанр, тако и оних који га конзумирају.

Анализа жанра подразумева опис лингвистичког понашања у институционализованим оквирима. Фокус је на проналажењу образаца у текстуалној организацији и употреби језичких средстава, на основу чега се могу успоставити корелације између форме и функције испитиваних жанрова у складу са њиховом комуникативном сврхом (Батија 2013: 90, 2014: 26). Као таква, анализа жанра се примењује у испитивању похвала издавача.

Досадашње студије овог промотивног жанра у англистичкој литератури првенствено су се усредсредиле на анализу варијација у његовом реторичком образцу на синхронијском и дијахронијском плану (Геа Валор 2005, Бастуркмен 2009, Геа Валор, Иниго Рос 2009, Орна Монтесинос 2012, Батија 2014). Утврђено је да се структура једне похвале реализује одређеним генеричким потезима и, унутар њих, корацима (енг. *moves* и *steps*), који се могу уочити у самој текстуалној организацији. Образац је флексибилан и број и функција појединачних елемената између осталог зависе од типа књиге (нпр. уџбеник, приручник, књижевно дело или научна монографија), временског периода када је издата и устаљених пракси појединих издавачких кућа.³ Постоје размимоилажења међу истраживачима о томе да ли и који су елементи обавезни, али се као методолошки критеријум узима фреквентност појављивања у корпусу, те ћемо тај критеријум и у овом истраживању применити. Поред тога, како су похвале у основи евалуативни текстови чија је примарна функција перлокутивна, поједини аутори (Геа Валор 2005, Какијани 2007) испитивали су и језичке конвенције у употреби лексичко-граматичких средстава. Утврдили су да зарад исказивања субјективне евалуације писци похвала упошљавају сличне семантичке и прагматичке интензификаторе, устаљене лексичке спојеве, непотпуне клаузе, метафоричне изразе и друге ресурсе. Стога се могу уочити правилности и у том аспекту њихове текстуалне организације.

Међутим, за нашу студију нарочито је важна чињеница да се похвале могу анализирати из перспективе контрастивне реторике (Катпалија 1997, Ондер 2013). Наиме, како се у језику и писању као културним феноменима испољавају реторичке конвенције одређеног друштва, испитивањем, поређењем и контрастирањем текстова на различитим језицима могу се утврдити варијације у реторичким обрасцима које аутори, припадници различитих култура, користе у њима. Тако се истовремено стиче увид у процесе формирања и интерпретације текстова у датим контекстима (Благојевић 2012: 25-31, Ондер 2013: 173). Претпоставка да је комуникативна сврха похвала као жанра иста без обзира на језик медијум ствара заједничку основу за поређење (тзв. трећи члан поређења или *tertium comparationis*) њиховог текстуалног садржаја и организације. Контрастивна реторика у анализи похвала издавача има за циљ да препозна и разуме конвенције и одступања од њих у дискурсним заједницама које те паратекстове креирају и конзумирају.

3 На пример, испитујући разлике у похвалама књижевних дела и академских приручника, Батија (2014: 202) предлаже схематску структуру од шест потеза (*наслов, ојравдавање употребе за књигом, оцена књиге, истицање квалификација аутора, позиционне рецензије и циљање ширжишиа*), док Геа Валор (2005) у својој анализи похвала књижевних дела на сајтовима великих издавача издваја три (*опис књиге, евалуација и информације о аутору*).

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉЕВИ И МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

На основу наведеног, у овој контрастивној студији бавимо се анализом жанра онлајн похвала издавача на српском и енглеском језику како бисмо одговорили на следећа истраживачка питања:

- (а) Које су карактеристике прототипичне похвале на двама језицима у погледу броја речи, реторичке структуре и упошљених лексичко-граматичких средстава?
- (б) Који су елементи реторичке структуре похвала обавезни а који опциони?
- (в) Које се међујезичке сличности и разлике могу утврдити у овом жанру на основу датих критеријума?
- (г) Шта се може закључити о корелацији форме и функције, реторичким конвенцијама и стратегијама успостављања односа са потенцијалним читаоцем с обзиром на комуникативну сврху похвала и појачану хибридикацију промотивних жанрова у двама културним контекстима?

Корпус чини 40 похвала преузетих са веб-сајтова двеју издавачких кућа на српском и англоамеричком подручју, *Лагуне* и *Penguin Random House*. Похвале су написане за књижевна дела објављена у 2017. и 2018. години, а у делу грађе на српском водили смо рачуна да то буду остварења домаћих аутора како бисмо пренебрегнули могућност да су текстови директни преводи енглеских похвала. Поступак коришћен у истраживању интегрише квантитативни и квалитативни метод, а анализа корпуса се састојала из две фазе, у складу са установљеним праксама у теорији жанра. Пошто су се реторички обрасци предложени у претходним студијама показали непогодним за примену на прикупљеној грађи, похвале су најпре испитане да би се конструисао детаљнији класификациони модел и утврдила фреквентност појединачних потеза и корака, а потом је текстуални садржај анализиран у погледу лексичко-граматичких ресурса. Резултати истраживања су приказани и табеларно.

4. АНАЛИЗА ОНЛАЈН ПОХВАЛА ИЗДАВАЧА

Информације о књигама распоређене су на готово истоветан начин на веб-сајтовима двеју издавачких кућа. Кликом на назив отвара се одељак који садржи, поред техничких података о цени, попустима, формату и датуму издавања, информације о садржају дела, жанру којем припада, коментарима читалаца и аутору. За потребе ове студије фокусирали смо се на пододељак „О књизи”, односно “About the book/Praise” како бисмо ограничили опсег истраживања на текстове који одговарају традиционалним похвалама у штампаном облику. Табела 1 представља бројчани приказ прикупљене корпусне грађе.

Табела 1. Приказ корпуса онлајн похвала издавача на српском и енглеском језику

Издавач	Број похвала	Укупан број речи	Најкраћа похвала	Најдужа похвала	Просечан број речи
<i>Лагуна</i>	20	3645	91	285	182.25
<i>Penguin Random House</i>	20	9002	219	786	450.1
Укупно	40	12647	/	/	/

Иако је број похвала на двама језицима исти, уочава се велики раскорак у дужини прототипичне онлајн похвале. Разлог томе је чињеница да енглеске похвале садрже доста директних навода из дужих рецензија, те су по критеријуму броја речи онлајн похвале на српском језику сличније штампаним јер се текстови енглеских похвала не би могли сместити на полеђину књиге у нескраћеном облику. Утврђена разлика такође показује да енглески издавач много чешће користи рецензије као средство евалуације и промоције књиге, што ће контрастивна анализа текстуалне организације и потврдити.

2.1. Реторичка структура онлајн похвала издавача

Утврђено је да се реторичка структура српских онлајн похвала састоји из пет потеза и њихових пропратних корака, а енглеских из четири, при чему је основна разлика у Потезу 5 који није забележен у другом делу корпуса.

Потез 1. Буђење знајижеље читаоца

Основна функција овог потеза остварује се навођењем упечатљивих цитата из дела или пак постављањем реторичких питања која садрже кључне елементе радње и информације о ликовима (Геа Валор 2005: 59–60). Претпоставка је да ће на основу тога читалац желети да сазна „шта ће се даље десити”. Реченице у којима се реализује најчешће су или истакнуте курзивом на почетку или наведене на крају похвале. Илуструјемо примерима (1)–(2).

- (1) а. Жена је страх од завршетка. Схватам то у њеном загрљају, док осећам латице њених прстију на својим леђима... (Зоран Пеневски, *Поноћ у њеним рукама*)
  - б. [...] покушаје да одговоре на питања без чијег се разрешења не могу избавити: да ли је брак ропство или уточиште, да ли развод ослобађа, јесу ли деца изговор за лажне жртве, може ли се живети с недељима из прошлости? (Младен Стевановић, *Судбине плешу шанго*)
- (2) а. Most of us have only one story to tell. I don't mean that only one thing happens to us in our lives: there are countless events, which we turn into countless stories. But there's only one that matters, only one finally worth telling. This is mine. (Julian Barnes, *The Only Story*)
  - б. This story explores the implicit biases impacting American society, and asks the ultimate question: What does it mean to be human? Why are we so quick to put labels on each other and categorize people as "this" or "that", when such complexity exists in each person? (Katie Ganshert, *No One Ever Asked*)

Потез 2. Опис књиге

Овај потез представља дело и његов садржај кроз два оделита корака:

Корак 1. Уводне информације о књизи

Чине га једна до три реченице у којима је укратко наведен сажетак радње и књижевноуметнички жанр или серијал којем књига припада. Функционише као својеврсни слоган књиге, због чега је у енглеским текстовима готово увек истакнут масним словима на самом почетку. Илуструју га примери (3)–(4).

- (3) а. Напета породична сага о достојанству, љубави и храбрости. (Иван Ивањи, *Последњи поџез*)
б. Први роман на српском о мајци Константина Великог, Светој царици Хелени. (Мирјана Митровић, *Хелена или о немиру*)
- (4) а. *Globe and Mail* bestseller, *The Boat People* is an extraordinary novel about a group of refugees who survive a perilous ocean voyage only to face the threat of deportation amid accusations of terrorism. (Sharon Bala, *The Boat People*)
б. A hilariously charming novel about a heartbroken man trying to redeem himself by championing forgotten books. (C. D. Rose, *Who's Who When Everyone is Someone Else*)

Корак 2. Детаљан опис радње и ликова

Остварује се кроз један или два пасуса о току и организацији радње дела и ликовима, при чему се на крају оставља отвореним како ће се новонастале околности разрешити. Обично је дужи у енглеским похвалама јер даје више информација о садржају. И овај корак има схематизовану структуру у погледу распореда елемената који га чине, што показују примери (5) и (6), у којима је реализован на готово идентичан начин.

- (5) Атина 1974. Он је помало презрео совјетски глумац који је дошао у Грчку [...]. Она је млада Југословенка на магистарским студијама из класичне филологије. Једне вечери, негде између Агоре и Акропоља, она ће њему покварити план да изврши самоубиство. А он њој саботирати одлуку да се у њега не заљуби. Док се око њих руши војна диктатура, они ће кренути на пут како би [...] спознали љубав и пронашли начин да остану заједно. (Светлана Слапшак, *Школа за деликатне љубавнике*)
- (6) When a sudden tornado of flame from a raging forest fire snuffs out both engines of the Twin Otter being piloted by Taylor Grayhawk, she locks eyes with the last man on the plane: her longtime enemy and one-time lover, smoke jumper Brian Flynn. [...]. Once they're on the ground, the only shelter they can find leaves the adversaries trapped together - with no way out. Injured and starving, Taylor and Brian struggle to survive, [...]. A still greater challenge awaits when fate delivers them from harm and puts their rekindled love to its ultimate test: Surrender to each other or part forever. (Joan Johnson, *Surrender*)

Поџез 3. Евалуација књиже и аутора

Функција овог потеза је да истакне позитивне карактеристике ауторовог стила писања и самог дела, те реченице којима се остварује обилују евалуативним језичким ресурсима, попут придева, прилога и устаљених синтагми, који се врло често рециклирају. У њему се највећим делом остварује промотивна улога похвала. Састоји се из два корака:

Корак 1. Позитивна оцена књиже и аутора од стране издавача

Односи се на стратегију у којој писац похвале додаје речи позитивне евалуације да би употпунио опис књиже. Најчешће се преклапа или даје у истој реченици са корацима Потеза 2, као у (7) и (8).

- (7) а. Написана бритким, избрушеним стилем с јаким емотивним набојем, роман *Последња стјаница Бриџанија* ставља обичне људе у центар интересовања јер је у њиховим исповестима лако препознати универзалност наших тежњи. (Горан Гоцић, *Последња стјаница Бриџанија*)
- б. Јелена Бачић Алимпић, [...] снагом свог приповедачког талента вешто преплиће приче о две жене, два града и једном злочину. Написан с истанчаном пажњом за историјске појединости и пун емотивног набоја, *Кофер из Берлина* је дирљив и интригантан роман [...]. (Јелена Бачић Алимпић, *Кофер из Берлина*)
- (8) а. With fine, chilling prose, acclaimed author Alan Drew weaves richly imagined characters into the first of several thrilling novels of suspense featuring the California world of Ben Wade and Natasha Betencourt. (Alan Drew, *Shadow Man*)
- б. *Lincoln in the Bardo* is an astonishing feat of imagination and a bold step forward [...]. Formally daring, generous in spirit, [...]. Saunders has invented a thrilling new form that deploys a kaleidoscopic, theatrical panorama of voices [...]. (George Saunders, *Lincoln in the Bardo*)

Корак 2. Рецензије

За разлику од претходног, у овом кораку наводе се делови рецензија објављених у новинама, стручним часописима или у пододелку „Коментари” на веб-сајту издавачке куће, а чији су аутори познати писци, књижевни критичари, новинари или сами читаоци. Претпоставка је да ће то допринети убедљивости похвале. У српским текстовима увек су наведене информације о рецензенту (име и презиме, занимање и медиј у којем је рецензија објављена). Један или више делова рецензија налазе се или на крају текста, као у 9 (а), или заузимају већи део похвале, у 9 (б), када обично инкорпорирају опис и евалуацију књиге, односно замењују претходне потезе.

- (9) а. „Стојиљковић уме да исприча сјајну причу. Живописан и високо наративан стил, који у уму слика и те како дуготрајне слике.” Маркус Ејган, *Wild Rooster* (Дејан Стојиљковић, *Дуге ноћи и црне заставе*)
- б. „Љубавни роман *par excellence!*” Драган Великић
- „Покушавајући да пронађе лек за свој неизлечиви брак, Рацковић се трансформисао у пародију Сребрног летача, [...]. Маестралним описима анτισвета [...], даровао је српској књижевности оно што јој је најпотребније: опис нашег времена, борби [...]. Захваљујући ванредној духовности, духовитости, даровитости и упорности Ненада Рацковића, [...], богатији смо за једно ремек-дело.” Марко Видојковић
- „*Петто годишње доба* је роман у којем видимо и чујемо Ненада како јун држи за реп у фебруару, наг, са кезом, на точковима јурећи некуд. [...]. Рацковић оставља сведочанство о свом животу [...]. Његов стил је брзина, [...]” Владимир Табашевић (Ненад Рацковић, *Петто годишње доба*)

Као што је на почетку анализе поменуто, у енглеским похвалама овај корак се остварује кроз већи број појединачних рецензија, због чега су оне и дуже од српских. Поред тога, нарочито упечатљиви делови могу се наћи на самом почетку текста и тада граде цикличну структуру са Потезом 2. Најчешће су у облику

формулаичних реченица чији аутори нису увек идентификовани, већ је само наведен медиј. Пример (10) илуструје овај елемент реторичке структуре.

- (10) а. “Vivid imagery and a cast of rich, diverse characters combine to make Lockwood’s first full-length outing a rousing success.” *Publishers Weekly* (Tod Lockwood, *The Summer Dragon*)
б. “Heartwarming, thoughtful and very special.” Jenny Colgan, *New York Times* bestselling author of *The Endless Beach* (Catherine Isaac, *You Me Everything*)
в. “An excellent old-fashioned storyteller.” *The Gazette* (Alexander McCall Smith, *The Good Pilot Peter Woodhouse*)

Пошез 4. Истїицање квалїфикација књиже и аутора

У овом потезу наводе се информације о награђиваности и читаности књиге, осталим остварењима у ауторовом опусу, као и преради дела у друге медијуме, попут екранизације. Смештање књиге у овакав шири контекст реализује се најчешће елиптираним конструкцијама на самом почетку, а ређе на крају текста или уметањем у опис и евалуацију. Заједно са Потезом 1, Потез 4 представља најефектније реторичко средство привлачења пажње читаоцу. За разлику од српских, у енглеским похвалама не истиче се толико награђиваност колико читаност књиге, и то навођењем листа на којима се налази. Такође, неретко је овај елемент у њима означен масним или великим словима. Илуструјемо примерима (11) и (12).

- (11) а. Награђивана и екранизована трагикомедија. (Владислава Војновић, *Козје уши*)
б. Добитник Нинове награде. (Владан Матијевић, *Р. Ц. Неминовно*)
в. Аутор бестселера *Констaнтининово раскриће*. (Дејан Стојиљковић, *Дуге ноћи и црне застaве*)
г. Као што је у *Пејтријиним вениу* створио неоодољив портрет намучене и мудре Петрије, тако је у *Злошворима*, још једном свом ремек-делу, Драгослав Михаиловић дао упечатљив портрет целата нашег доба [...]. (Драгослав Михаиловић, *Злошвори*)
- (12) а. #1 *New York Times* bestseller. (Danielle Steel, *Accidental Heroes*)
б. Now in mass market from the *New York Times* bestselling author of the Tradd Street novels: [...]. (Karen White, *The Beach Trees*)
в. Named one of the Best Mysteries of the Year by *The Wall Street Journal*. (Alan Drew, *Shadow Man*)
г. From the Man Booker Prize-winning author of *The Sense of an Ending*, a novel about [...]. (Julian Barnes, *The Only Story*)

Пошез 5. Прейорука за читaње

Овај потез се односи на део похвале чија је функција да укључивањем читаоца у текст и циљаним комуницирањем са њим експлицитно или имплицитно исказе препоруку за читање. То се постиже директним обраћањем у 2. л. јд./мн., као у 13 (а), односно 1. л. мн. у 13 (б), и индиректним обраћањем генеричком читаоцу у 3 л. јд./мн. у 13 (в) и 13 (г). Најчешће се комбинује са неком од претходних етапа и карактерише је употреба глагола у будућем времену.

- (13) а. Ако сте волели *Азбуку моџ живоџа*, обожаваћете роман *Мушка азбука*. (Мирјана Бобић Мојсиловић, *Мушка азбука*)
 б. Ове и многе друге нерасветљене појединости сазнаћемо из новог романа Мирјане Митровић *Хелена или о немиру*, [...]. (Мирјана Митровић, *Хелена или о немиру*)
 в. Сам читалац ће постати трагач у овом роману двоструке потраге [...]. (Јовица Аћин, *Сродници*)
 г. [...] - на начин који ће читаоце подстакнути на узбудљиво размишљање о природи среће коју је тај сусрет донео. (Младен Стевановић, *Судбине илешу шанџо*)

Иако се у енглеским похвалама не може издвојити последњи потез, често се индиректна комуникација у ту сврху остварује кроз рецензије које идентификују циљну групу читалаца, као нпр. *rom-com fans* у (14).

- (14) “Will charm rom-com fans.” *Kirkus Reviews* (Jasmine Guillory, *The Wedding Date*)

Реторичка структура онлајн похвала поступно је изложена да би се остварила већа прегледност. Међутим, анализа показује да поједини потези и кораци не прате увек једни друге према устаљеном редоследу, већ могу бити дисконтинуирани или се преклапати у истој реченици, што говори у прилог горепоменутој флексибилности овог жанра (Бастуркмен 2009: 81, Батија 2014: 202).

Дистрибуција елемената текстуалне организације похвала приказана је у Табели 2.

Табела 2. Учесталост елемената реторичке структуре онлајн похвала издавача на српском и енглеском језику

Реторичка структура		Лагуна		Penguin Random House	
		Учесталост потеза/корака	%	Учесталост потеза/корака	%
Потез 1. Буђење знатижеље читаоца		15	75	4	20
Потез 2. Опис књиге	Корак 1. Уводне информације о књизи	11	55	20	100
	Корак 2. Детаљан опис радње и ликова	17	85	20	100
Потез 3. Евалуација књиге и аутора	Корак 1. Позитивна оцена књиге и аутора од стране издавача	8	40	11	55
	Корак 2. Рецензије	8	40	19	95
Потез 4. Истицање квалификација књиге и аутора		9	45	17	85
Потез 5. Препорука за читање		5	25	0	0

На основу бројчаних података могу се уочити одређене тенденције у погледу обавезности појединачних елемената. Наиме, с обзиром на то да је учесталост три од четири потеза енглеских похвала већа од 50%, закључујемо да оне углавном прате утврђену организацију. Обавезни елементи су свакако Потез 2, други корак Потеза 3 и Потез 4 (85-100%), док се Потез 1 може изоставити (20%). То даље показује да енглеске похвале своју промотивну сврху најчешће остварују уобичајеним описом књижевног дела који има првенствено информативну функцију, као и фокусом на општеприхваћене формалне критеријуме вредновања књиге,

попут позитивних евалуација дискурсне заједнице. Са друге стране, реторичка структура српских похвала испољава уочљивије варијације. Једино два од пет потеза имају фреквентност већу од 50%, а ниједан није присутан у сваком тексту. У прототипичној похвали готово увек су обавезни Потез 1 и други корак Потеза 2 (75-85%), док се Потез 5 може изоставити (25%). Остали елементи налазе се на континууму веће или мање опционости. Очигледна је и очекивана сличност између српских и енглеских текстова у погледу описа радње и ликова. Међутим, како је највећи раскорак у фреквентности Потеза 1 и другог корака Потеза 3 (55%), можемо закључити да је, за разлику од енглеских, у српским похвалама фокус на успостављању (ин)директне комуникације са самим читаоцем.

4.2. Језичке конвенције онлајн похвала издавача

Као што је претходно поменуто, поред реторичке структуре, овај жанр карактерише и употреба устаљених лексичко-граматичких ресурса којима се исказује позитивна евалуација. Анализа текстуалног садржаја показује да онлајн похвале, а нарочито енглеске, садрже велики број евалуативних придева (нпр. *упечатљив, врхунски, јединствен, маестралан, superb, gripping, enchanting, ingenious*), прилога који означавају различите степене експресивности и интензификације (*мајсторски, умишно, бескомпромисно, overwhelmingly, thoroughly, expertly, utterly, devastatingly*), као и суперлатива (*један од најзначајнијих и најнајрађиванијих писаца, storytelling of the highest order, one of the finest voices in contemporary storytelling*). Врло често се ова средства употребљавају у колокацијама (попут *неодољив/упечатљив портрет, живописан/избрушени стил, richly imagined/sharply etched characters* и *deeply honest/engaging*), а уобичајени су и спојеви двају или више придева и прилога (*неуслићено, јосићуно и мозаично, стилски и тематски особити, снажна, сувићилна и надахњујућа, moving and original, fearless, graceful and compelling, mesmeric, gorgeous and undulating*). Како би привукли пажњу читаоца, писци похвала прибегавају и игри речима (као нпр. у изразима *који у уму слика и ње како дугоштрајне слике* и *"Summer Dragon" is a dragon for all seasons*) и метафоричним поређењима књиге са путовањем (*узбудљива екскурзија која ће [чишћаоце] лакодно и угодно провести кроз [...]*), храном, пићем, зависношћу или лековима (*a plum of a novel: juicy, ripe and bursting with sticky situations, a romantic story as heady as a crisp Sancerre on a summer day, an addiction that's harder to kick than heroin, this much-needed dose of escapism*).

На синтаксичком плану уочава се употреба елиптичних структура и непотпуних клауза, с тим што су у енглеском језику, као типолошки пријемчивијем за овакве конструкције, оне учесталије и разноврсније. Како истиче Геа Валор (2005: 55), елипса обавља две функције: (а) чини похвалу сличном насловима и слоганима у огласима који су једноставни и директни и (б) подражава реални говор и тако се приближава публици. У истраживачкој грађи најчешће се реализује номинализацијом и изостављањем субјекта или предиката, као у примерима (15)-(16).

- (15) а. И прича о њој, да надахне путника. (Андрија Јонић, *Рефрен*)
 б. Друга страна приче. (Мирјана Бобић Мојсиловић, *Мушка азбука*)

- (16) а. "An exceptional depiction of complex characters [...]" *Publishers Weekly* (Anna Quindlen, *Alternate Side*)

6. "Heart-wrenching and romantic... draws comparisons to Lisa Genova's *Inside the O'Briens*. [...]" *Library Journal* (Catherine Isaac, *You Me Everything*)

Ова лексичко-граматичка средства граде формулаични, али ипак ефектни промотивни језик који се рециклира у различитим онлајн похвалама и којим се остварује њихова основна комуникативна сврха.

5. ЗАКЉУЧНЕ НАПОМЕНЕ

У овом раду настојали смо да утврдимо сличности и разлике у реторичком обрасцу и језичким конвенцијама прототипичне онлајн похвале издавача на српском и енглеском језику. На основу анализе закључујемо да онлајн похвале, као донекле хибридни промотивни жанр, испољавају међујезичке варијације у броју, учесталости употребе и распореду појединих елемената текстуалне организације, као и устаљеним лексичко-граматичким и дискурским ресурсима. Дате варијације нису високо маркиране, али су присутне и стога указују на различите стратегије које аутори ових текстова као чланови одређене дискурсне заједнице у двама језицима упошљавају зарад остваривања комуникативне сврхе. Како су похвале културни артефакти, резултати истраживања могу бити и показатељ општеприхваћених дискурских норми у српској и англоамеричкој култури. Зато их треба посматрати из мултидимензионалне перспективе, што анализа жанра као методолошки поступак омогућава.

У прикупљању грађе нисмо узели у обзир књижевноуметнички жанр којем дело припада јер нам је циљ био да уочимо генерички интегритет, те би у даљим истраживањима било добро испитати како критеријум жанра дела утиче на реторички образац похвала. Сасвим је сигурно да постоје разлике између похвала које промовишу уџбенике из различитих дисциплина, есејистику, (научну) фантастику, историјске романе и друго. Поред тога, сматрамо да би дијахронијска анализа структуре онлајн и штампаних похвала на двама језицима допринела бољем разумевању конституисања и развоја датог жанра. Пошто са појачаном хибридизацијом језика, дискурса и жанрова ови сложени текстови постепено еволуирају, не само преношењем у дигитални формат већ и ширењем на цео омот књиге, потребно је утврдити промене у њиховим основним дискурским карактеристикама и функцијама, те тако редефинисати сам појам *похвала издавача* у контексту савремене (контрастивне) реторике.

Литература

- бастуркмен 2009: H. Basturkmen, Back cover blurbs: puff pieces and windows on cultural values, in: K. Hyland, G. Diani (eds.), *Academic Evaluation: review genres in university settings*, Basingstoke - New York: Palgrave Macmillan, 68-83.
- Батија 2005: V. K. Bhatia, Generic patterns in promotional discourse, in: H. Halmari, T. Virtanen (eds.), *Persuasion across Genres: a linguistic approach*, Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins, 213-225.
- Батија 2013: V. K. Bhatia, *Analysing Genre: language use in professional settings*, London - New York: Routledge.
- Батија 2014: V. Bhatia, *Worlds of Written Discourse: a genre-based view*, London: Bloomsbury.

- Благојевић 2012: С. Благојевић, *О енглеском и српском академском дискурсу*, Ниш: Филозофски факултет.
- Фортанет и др. 1999: I. Fortanet, J. C. Palmer, S. Posteguillo, The emergence of a new genre: advertising on the internet (netvertising), Aarhus: *Hermes*, 23, Aarhus, 93-114.
- Геа Валор 2005: M. L. Gea Valor, Advertising books: a linguistic analysis of blurbs, Zaragoza: *Ibérica*, 10, Zaragoza, 41-62.
- Геа Валор, Иниго Рос 2009: M.-L. Gea-Valor, M. Inigo Ros, On the dynamic nature of genre: a diachronic study of blurbs, in: K. Hyland, G. Diani (eds.), *Academic Evaluation: review genres in university settings*, Basingstoke - New York: Palgrave Macmillan, 199-206.
- Какијани 2007: Cacchiani, S. From narratives to intensification and hyperbole: promotional uses of book blurbs. *Proceedings of the Fourth Corpus Linguistics Conference*, University of Birmingham, 27-30 July 2007. <<https://www.birmingham.ac.uk/documents/college-art-slaw/corpus/conference-archives/2007/79Paper.pdf>>. 30. 5. 2018.
- Катпалија 1997: S. S. Kathalia, Cross-cultural variation in professional genres: a comparative study of book blurbs, New Jersey: *World Englishes*, 16 (3), New Jersey, 417-426.
- Ондр 2013: N. Önder, Generic structure and promotional elements in best-selling online book blurbs: a cross-cultural study, Zaragoza: *Ibérica*, 25, Zaragoza, 171-194.
- Орна Монтесинос 2012: С. Орна-Монтесинос, The duality of communicative purposes in the textbook for construction engineering and architecture: a corpus-based study of blurbs, Madrid: *Atlantis*, 34 (2), Madrid, 125-145.

Истраживачка грађа

Лагуна. <<https://www.laguna.rs/>>. 28. 4. 2018.

Аћин, Јовица. *Сродници*. Бачић Алимпић, Јелена. *Кофер из Берлина*. Бобић Мојсиловић, Мирјана. *Мушка азбука*. Босиљчић, Бојан. *Салон мртвих принцеца*. Војновић, Владислава. *Козје уши*. Гоцић, Горан. *Последња сјаница Бријанија*. Ивањи, Иван. *Последњи пошез*. Јонић, Андрија. *Рефрен*. Марковић, Младен. *Крв и сајуница*. Матијевић, Владан. *Р. Ц. Неминово*. Митровић, Мирјана. *Хелена или о немиру*. Михаиловић, Драгослав. *Злојвори*. Пеневски, Зоран. *Поноћ у њеним рукама*. Рацковић, Ненад. *Пејо годишње доба*. Слапшак, Светлана. *Школа за деликатне љубавнике*. Стевановић, Младен. *Судбине илешу шанго*. Стојиљковић, Дејан. *Дуге ноћи и црне заставе*. Стојковић, Градимир. *Све моје злуости*. Трипковић, Лука. *Осмех под зором маслиновом*. Чанковић, Бранко. *Пацијент*.

Penguin Random House. <<https://www.penguinrandomhouse.com/>>. 29. 4. 2018.

Bala, Sharon. *The Boat People*. Barnes, Julian. *The Only Story*. Brown, Rebecca L. *Flying at Night*. Dorfman, Ariel. *Darwin's Ghosts*. Drew, Alan. *Shadow Man*. Ganshert, Katie. *No One Ever Asked*. Green, Jane. *The Sunshine Sisters*. Guillory, Jasmine. *The Wedding Date*. Isaac, Catherine. *You Me Everything*. Johnson, Joan. *Surrender*. Lockwood, Tod. *The Summer Dragon*. McCall Smith, Alexander. *The Good Pilot Peter Woodhouse*. Quindlen, Anna. *Alternate Side*. Rose, C. D. *Who's Who When Everyone is Someone Else*. Saunders, George. *Lincoln in the Bardo*. Steel, Danielle. *Accidental Heroes*. Wayne White, Randy. *Caribbean Rim*. White, Karen. *The Beach Trees*. Wittig Albert, Susan. *Queen Anne's Lace*. Woods, Stuart. *Shoot First*.

A CONTRASTIVE GENRE-BASED STUDY OF ONLINE PUBLISHER'S BLURBS IN SERBIAN AND ENGLISH

Summary

The paper presents a contrastive genre-based analysis of online publisher's blurbs in Serbian and English. The research is aimed at investigating the similarities and differences in the rhetorical structure and language conventions of a prototypical online blurb as a hybrid form of promotional genre. Basing our findings on quantitative and qualitative analysis, we determine that, although they have the same communicative purpose (i.e. informing and persuading), blurbs exhibit cross-linguistic variations in number, frequency of use and arrangement of individual obligatory and optional elements in the schematic organization of the text, as well as in the prevalent lexico-grammatical resources. The research shows that in a prototypical Serbian blurb the focus is primarily on establishing (in)direct communication with the potential reader, whereas in an English blurb it is on the formal evaluative criteria of the book itself. The variations are not highly marked, but they do reveal different strategies that the blurb authors as members of a specific discourse community in the two languages employ in order to fulfill the communicative purpose. Since these texts are cultural artifacts, the results presented in this paper may also serve as an indicator of established discursive norms in Serbian and Anglo-American culture, so a multidimensional analytical framework of contemporary (contrastive) rhetoric is required in analysing publisher's blurbs.

Key words: contrastive rhetoric, genre analysis, a publisher's blurb, rhetorical structure, language conventions

Milica S. Bacić

СРПСКИ ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ, УМЕТНОСТ
Зборник радова са XIII међународног научног скупа
одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу
(26–27. X 2018)

Књига II

ВУКОВ СРПСКИ РЈЕЧНИК И 200 ГОДИНА САВРЕМЕНОГ

Лектура и коректура

Тамара Лутовац

За издавача

Зоран Комадина, редовни професор
декан Филолошко-уметничког факултета

Технички уредник

Стефан Секулић

Штампа

Филум, Крагујевац

Тираж

150

ISBN

978-86-80796-41-3

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41:811(082)

811.163.41 Караџић В. С.(082)

811.163.41'26(082)

821.163.41:81(082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп Српски језик, књижевност, уметност (13 ; 2018 ; Крагујевац)

Српски језик, књижевност, уметност : зборник радова са XIII међународног научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (26 - 27. X 2018). Књ. 1, Вуков српски рјечник и 200 година савременог српског језика / уредници Милош Ковачевић, Јелена Петковић. - Крагујевац : Филолошко-уметнички факултет, 2019 (Крагујевац : Family press). - 348 стр. : илустр. ; 24 cm

Текст ћир. и лат. - Тираж 150. - Стр. 6: О лингвистичкој свесци XIII међународног научног скупа српски језик, књижевност, уметност / Уредници. - Стр. 7: О лингвистичкој свесци XIII међународног научног скупа српски језик, књижевност, уметност / Уредници. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-80796-41-3

а) Караџић, Вук Стефановић (1787-1864) б) Српски језик -- Страни језици -- Зборници в) Српски језик -- Употреба -- Зборници г) Књижевност -- Језик -- Зборници

COBISS.SR-ID 280411404